

TONSÄTTAREN

4 2003

Tema: Barn - Musik - Skola

Ord- föranden har ordet

Foto: Nicke Johansson

Nutida musikensemble

En nationell ensemble för nutida konstmusik har stått högt på tonsättarnas önskelista i drygt tjugo år. Förväntningarna har därför varit stora på att Kulturrådet äntligen skulle ta sig i kragen och presentera ett skarpt förslag i den senaste utredningen på området. Tyvärr hade inte Kulturrådet den styrkan utan nöjer sig med skrivningen: ”staten bör ha en hög beredskap för att till skapa en sådan ensemble”. Dessvärre en formulering till intet förpliktigande, varför jag som tonsättarordförande känner mig snuvad på konfekten. FST har tillsammans med Kungliga Musikaliska Akademien (KMA) lämnat ett konkret förslag i ensemblefrågan där vi på ett genomtänkt sätt kommer runt ett av de svåraste problemen i svensk politik – regionalpolitikaspekten. Vi föreslår i all enkelhet en ambulerande projektensemble där de bästa frilansmusikerna och de bästa musikerna ur orkestrarna skulle kunna ingå. Varje projekt/produktion skulle ambulera mellan landets orkesterscener. Tanken är att man på detta sätt skall kunna använda sig av orkesterinstitutionernas repetitionslokaler, upparbetade publikkontakter m.m. Dessutom skulle ensemblen per automatik få en unik nationell förankring eftersom den med jämna mellanrum kommer att ha landets orkesterscener som hemmascen. I Kulturrådets promemoria är invändningarna mot ett inrättande av en ensemble formulerade på ett sådant sätt, att det blir upp till musiklivet självt att försöka hitta finansieringslösningar. Om det lyckas kanske staten kan stå och dela ut klubbor till barnen vid utgången. Tyvärr blir jag tvungen till brösttoner – Hallå Kulturrådet ni verkar inte ha klar pejl på det ekonomiska läget i musiksverige! Musikområdet har de senaste tio till femton åren dränerats på mellan 50-70 miljoner kronor. Det skulle vara på sin plats med en liten återbetalning i form av ett nyinrättat ensemblebidrag. Ni kan läsa vårt och KMA:s förslag i sin helhet på vår hemsida www.fst.se.

När jag växte upp på 60-talet i Kalix, en liten Norrbottenskommun, fanns i samhället en livaktig kommunal musikskola, en relativt välsorterad skivaffär, kyrkan hade en omfattande körverksamhet och i skolan fick jag åtminstone lära mig namnen på tonsättare som Beethoven och Brahms. Denna musikaliska infrastruktur var för mig avgörande för mitt yrkesval, i dagens musikliv är jag inte ensam om denna bakgrund. Idag ser den musikaliska vardagen helt annorlunda ut, skivaffärerna är borta, de kommunala musikskolorna läggs ner, kyrkan snålar in på musiken och grundskolan har i stort sett helt släppt kontakten med konstmusiken. Denna ekonomiska och kulturella besparingsiver på lokal nivå kommer inte bara att leda till att vi får svårt att hävda en musikalisk mångfald och därmed få ett tråkigare samhälle. Det kommer även att leda till akut luciatågsbrist om några år. Vilket i förlängningen torde leda till en folklig identitetskris, då ljusets dotter tillsammans med ett glas glögg värmer den frusna svenska folksjälen långt in på värdkanten.

Tänk på det kommunpolitiker, ni riskerar produktiviteten!

Sten Melin, ordförande

INNEHÅLL

Ordföranden har ordet 2

Stenhammarprojektet 3
Kristina Westman

Nutida musiken in i skolorna 4 - 5
Jan Risberg

Kristine Scholz 6-7
Marie Samuelsson

Konserter och uruppföranden 8

TONSÄTTAREN

Tidningen Tonsättaren ges ut av Föreningen svenska tonsättare och kommer ut med fyra nummer per år.

Ansvarig utgivare Sten Melin
sten.melin@fst.se

Redaktör Marie Samuelsson
marie.samuelsson@fst.se

Layout Kristina Westman
kristina.westman@fst.se

Adress FST
Box 27327
102 54 STOCKHOLM

Tel 08-783 95 90

Fax 08-783 95 40

Omslagsbild: Elis Nyström, fotograf Robert Nyström

Tidskriften är gratis. Prenumerationsärenden hänvisas till ovanstående adress och telefonnummer eller till www.fst.se.

Stenhammarprojektet

Ett samarbetsprojekt mellan tonsättare och gymnasieskolan

Här i tidningen har ni tidigare kunnat läsa två debattartiklar om konstmusikens ställning i skolan idag (Nr2-2002 och Nr4-2002). Jan Risbergs artikel i detta nummer handlar om goda erfarenheter av projekt med nutida musik i undervisningen. Föreningen svenska tonsättare anordnade också ett seminarium kring skolfrågan vid Musikhögskolan i Örebro för drygt ett år sedan och eftersom ämnet ligger oss varmt om hjärtat gör vi återigen en satsning på området.

FST har med hjälp av *Stiftelsen framtiden* kunnat göra en special-satsning på spridandet av kunskap om ny konstmusik i Stockholmsområdet. Vi har bland annat anordnat ett antal öppna tonsättarföreläsningar på Café Aguéli på Söder och nu har turen kommit till skolan.

Gymnasieskolor med estetiska program i Stockholm med förorter erbjuds möjlighet att delta i samarbetet. Grundtanken är att en tonsättare under en eller två terminer skall möta eleverna någon eller några gånger i månaden och vägleda dem in i den nya konstmusiken och i olika skapandeprocesser. Eleverna kommer bland annat att komponera egna verk som sedan spelas av deras klasskamrater. En vidareutveckling kan bli att knyta professionella musiker till projektet. Där hämtar vi inspiration från ett projekt som genomförts i Norrköping, där elever har fått utforma hela konsertprogram, varav en viss del av programmet består av egna kompositioner som spelas av professionella musiker från Norrköpings symfoniorkester. Projektet har varit mycket uppskattat av deltagande elever, musiker och publik.

För att verkligen dra nytta av de insatser som görs kommer vi att under projektets gång dokumentera de olika tonsättarnas arbets-sätt i klasserna. Ett framtida projekt som ännu ligger på idéstadiet är att vi med dokumentationen som grund skall kunna producera en lärarhandledning med lektionsförslag och metoder kring kreativt komponerande i gymnasieklasser. En lista över tonsättare och institutioner, dit musiklärare kan vända sig, för att få mer hjälp och inspiration, kommer också att finnas med. Detta för att ge musiklärare verktyg till att ge den nya konstmusiken sin berättigade plats i undervisningen.

Intresset är stort bland FSTs medlemmar att medverka i projektet. Faktum är att närmare 10% av tonsättarna har anmält intresse för att delta, vilket gör att vi har en pool av kunniga och pedagogiskt intresserade tonsättare att välja bland, för de skolor som ingår i projektet.

*Kristina Westman, projektledare
kristina.westman@fst.se*

Är du intresserad av att medverka i projektet eller vill du ha mer information? Kontakta i så fall Kristina på FSTs kansli. En utförligare beskrivning av projektet finns att hämta på vår hemsida www.fst.se.

CoMA – Contemporary Music and Artists – bildades 1 januari 2003 som ett center för nutida konstmusik. Verksamheten har sitt formella säte i Växjö och verkar inom ramarna för Musik i Syd med stöd av Rikskonserter och Statens kulturråd.

CoMAs mål och uppdrag är att genom kraftfulla åtgärder skapa optimala förutsättningar för den nykomponerade musiken. På väg mot detta mål – mötet mellan tonsättaren och lyssnaren – radas ett antal åtgärder upp: kompositionsbeställningar, seminarier, master classes och pedagogisk verksamhet, arrangörs-/turnéstöd, CD utgivning, information/marknadsföring, nätverkssamarbeten, internationell samverkan och utbyten etc.

CoMA är en resurs för det fria musiklivet. I samverkan med föreningen Media Artes drivs också:

- en omfattande konsertverksamhet med svenska och utländska frilansmusiker
- Blomdahl Studio
- CoMA Festival – Art Music for the Future

CoMAs verksamhet innefattar också turnébaserade produktionsgrupper bestående av ensembles och composers in residence.

CoMA verkar regionalt, nationellt och internationellt. Verksamheten kännetecknas av gränsöverskridande ambitioner inte bara från ett geografiskt utan också från ett såväl genre- som konstnärligt perspektiv.

CoMAs nätverk är omfattande med många samarbetspartners och innefattar hela den nutida, konstmusikaliska sfären. Samverkan är ett nyckelord och perspektivet globalt.

Adress: CoMA/Musik i Syd
Kungsgatan 29
352 33 Växjö
Sweden

Tel: 0470 184 10
Fax: 0470 488 22
E-mail: info@comasweden.se
www.comasweden.se

Nutida musik in i sko

Tänk er att arrangera en tredagarsfestival med fyra konserter. Föreställ er allt arbete, alla repetitioner, alla roller man har när man förutom arrangerandet även medverkar som musiker, dirigent och kompositör. Dessutom ska PA-system, dator och video iordningställas. Det ska dukas för full symfoniorkester, kammarkör, kammarensembler och soloverk. Tänk er sedan att repertoaren består av verk av Thomas Adés, Magnus Lindberg, Thomas Jennefelt, Henrik Strindberg, Luciano Berio, Pierre Boulez, Malin Bång och Ylva Q Arkvik mfl. Då har ni fått bilden klar över en del av min vardag.

Festival på Södra Latins Musikgymnasium

När jag sedan berättar att de som spelar är gymnasieelever och att de gör det med engagemang och med ett resultat som t o m är bättre än vissa vanliga "uppspelningar" då kanske ni undrar om jag skojar. När jag sedan säger att några av dessa dessutom har komponerat en del egna verk då börjar antagligen vissa av er att tycka att det här blir ju bättre och bättre. Detta är dagens sanning. Jag tror ibland när jag följer debatten om den nutida musikens problem både i utförarled och i lyssnarled, att jag befinner mig på en annan planet. Här, på Södra Latins Musikgymnasium, har jag sedan ett par år både dirigent- och kompositionselever, som också drar igång många nya diskussioner bland sina kamrater. Genom deras intresse för den nya musiken föds hela tiden nya argument till nya verk på repertoaren. Detta har även lett till att fler elever har börjat komponera och det i sin tur har gjort att innehållet i verken har börjat diskuteras på ett helt annat sätt än tidigare.

Projekt i Nacka Musikskola

Genom mitt andra arbete i Nacka Musikskola har jag nöjet att ha en oboeelev som efter tre lektioner som nioåring har spelat ut sin första oboeskola, efter 7 lektioner hade hon komponerat ett verk för oboe och piano som hon framförde på en speciell konsert med nutida musik och nu efter två år spelar hon ett verk för solooboe av B.Britten: *Pan* ur *Sex metamorfoser*.

Under hela förra läsåret var jag konstnärlig ledare för ett multimedieprojekt där Nacka samarbetade med en organisation vid sidan av EU som kallar sig för Edge Cities Network. Tillsammans med trettio ungdomar från Danmark, England och Grekland arbetade vi en hel vecka i Köpenhamn i somras på ett verk som blev en timme och tjugominuter långt. Detta verk "streamades" ut via nätet till den globala publik som finns därute. De åtta deltagarna från Nacka jobbade via dator i olika ljud- och video-program. Under konserten blev en av våra studenter VJ, videojockey, d.v.s. han skapade i realtid en videokomposition där han kunde blanda olika videos, stillbilder, färger, grafik samt text.

Jag kommer aldrig att glömma cellistens kommentar när hon i bussen skulle berätta om vad hon fått ut av hela denna process. Hon sa i korthet att hon hade utvecklats mer som

musiker under denna vecka än under hela sin studietid. Hon kände sig mycket friare som musiker och hon var mycket mer delaktig i skapandet av verket. Till saken hör att hon är en bra cellist, en bra pianist samt att hon under sex år gått i Nacka Musikskolor.

Futurumensemblen på KMH

I mitt tredje arbete, nämligen vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm, har jag under fyra år varit huvudansvarig för musikernas träning inom den nutida musiken. Ämnet går under arbetsnamnet Futurumensemblen. Utbildningsnämnden har bara givit ämnet en status av 2 poäng under fyra år och det var, enligt en elev, en orsak till att många inte brukat dyka upp under de två projekt man gjorde.

När jag övertog ämnet märkte jag snart att studenternas kunskaper och erfarenheter av nutida verk var mycket bristfälliga. Jag lät istället kursen gå löpande under hela läsåret och startade en seminariedel där kompositionsteknik, notationssätt och interaktiva former ingår samt att samarbeten med kompositionsinstitutionen regelbundet görs. Just nu komponerar tre studenter för de ca. 35 musikerna indelade i tre kammarensembler. Vidare tas solorepertoar upp för varje instrument och allt redovisas under en festival som jag arrangerar i början av maj.

plan

En liten kort kommentar från en cellist. Efter ett tretimmarsseminarium med ett egenhändigt framtaget kompendium över nittonhundratalets kompositionsstilar yttrade han följande:

-Vi cellister spelar mycket wienklassisk och romantisk musik. Sedan har vi ju det här med 1900-talet. Efter det här seminariet förstår jag att även denna musik kan vara seriös!!

Ja, det är många myter och förstållning man måste brottas med i det dagliga arbetet.

Det egna skapandet av musik

Kanske kan man där sammanfatta min pedagogik med att jag är fullständigt övertygad att ett eget komponerande är en fantastisk väg in i musiken! På ett sätt är detta en återgång till tidigare musik, en musik där exekutör och komponist ofta var en och samma person.

Att skapa alternativ till den likriktning som MTV och populärmusiken ger ungdomar, är mycket viktig. Men dessa alternativ går nästan enbart genom oss pedagoger ute på fältet. De verk vi tar upp och de dörrar vi öppnar är oerhört viktiga för våra elever/studenter.

Här kommer jag in på en diskussion jag fört med olika pedagoger inom bl.a. den kommunala musikskolan. Det borde föras en innehållsmässig diskussion om vad som tas upp av solo- och ensemblerrepertoar. Titta bl.a. på det engelska Gradesystemets repertoarförslag i samband med examinationer. Skapa utbildningsdagar där spelbar musik för olika nivåer tas fram. Jag och andra dirigenter av nutida musik bidrar gärna med våra erfarenheter. Anställ en kompositör under ex ett halvår. Låt kompositören få jobba med olika grupper med en konsert som mål. Låt kompositören få visa på nya sätt att göra musik och integrera gärna en dirigent i projektet. Gör utbyte med andra kommunala musikskolor och gör en egen festival för ny musik. Ge Svensk Musik och FST mer pengar till kompositionsprojekt samt till att informera om ny musik. Ja, jag skulle kunna hålla på en stund till med argument. Titta på England där man har ett nytt mål för motsvarande högstadiet. För att få betyg i musik i grundskolan ska man visa upp a) spel i någon ensembleform, b) ett gehör- och musiklest-test samt – det mest intressanta om ni har förstått denna artikel rätt – c) komponera sex minuters musik till valfri besättning. Det ni! Om skolans musiklest kunde få in skapandet av musik i stort och inte mest av den populärmusikaliska arten, då skulle det kanske bli ett rikare musikklimat.

Jan Risberg, dirigent.

Foto: :Beatrice Lundborg © Pressens Bild

Prisregn över tonsättare

Christ Johnsonpriserna

Det stora priset om 180 000 kr tilldelades tonsättaren Hans Gefors för verket *Njutningar* för orkester, kör och solister. ”I den brett upplagda sångcykeln *Njutningar* har Hans Gefors skapat ett dramatiskt och mångfacetterat verk. Med ett avklarat tonspråk och en känsla för vokal uttryckskraft kombinerar Gefors sin musikdramatiska erfarenhet med en impressionistisk klangvärld.”

Det mindre priset om 60 000 kr tilldelas tonsättaren Mats Larsson Gothe för sin *Violinkonsert*.

”Med egensinne och teknisk briljans visar Mats Larsson Gothe att han har utvecklats till en komponist med ett personligt och rikt tonspråk. Violinkonserten med sin virtuosa solostämma präglas av energi, flöde och dynamisk form.”

FSTs egna priser, Rosenbergpriset och Interpretpriset

2004 års Hilding Rosenbergpris om 75.000 kr tilldelades tonsättaren Pär Lindgren. ”I decennier har Pär Lindgren format svensk tonkonst, såväl elektroakustiskt som instrumentalt. Med ett djupt personligt uttryck, präglad av teknisk briljans har varje verk erbjudit lyssnaren ett nytt universum.”

2003 års Interpretpris om 40.000 kr tilldelades Duo Gelland som består av violinisterna Cecilia och Martin Gelland. ”De tar sig an den nya musiken med en överväldigande inlevelse och en näst intill febrig intensitet som fångar in publiken i en bubbla av total närvaro...”

Atterbergpriset

Mottagare av årets Kurt Atterbergpris om 50.000 kr är tonsättaren Bo Rydberg. Priset delas ut till en tonsättare som vid sidan av sin tonsättargärning i likhet med Atterberg gjort insatser för att förbättra tonsättarnas villkor.

SMFFs pris för mest betydelsefulla seriösa verk

Svenska Musikförläggareföreningens nyinstiftade pris till årets mest betydelsefulla seriösa verk gick till *Röstens dotter* tonsatt av Tommie Haglund, som också tilldelades ett stipendium på 25.000 kronor.

Forskningsstipendium

Tonsättaren och ljudkonstnären Palle Dahlstedt har av Arts Council England och Art and Humanities Research Board tilldelats ett Art and Science research fellowship, ett stipendium som består av ett ettårigt projektbidrag på drygt 23000 pund. Detta nya stipendium har instiftats för att främja samarbetet mellan vetenskapen och konsten i Storbritannien.

DEN ENTRÄGNA PIANOP

I mer än 30 år har hon enträget arbetat som pianist, i det musikliv i Sverige och utomlands, som koncentreras på de scener där den nya kammarmusiken föds och förs fram.

När jag berättade för en gammal musikkompis, att jag ville intervjua Kristine Scholz, sa kompisen helt spontant – Åh Kristine, hon har betytt så mycket för mig. Hon har funnits där, tänk alla fina tolkningar av nya pianoverk hon har gjort, det har inspirerat mig så mycket. Och tänk vilken varm kontakt hon var som vår lärare på Birkagårdens Musiklinje, Fylkingen och fortfarande är.

Det uttalandet är vi nog många som kan skriva under på!

Studietiden

Kristine Scholz är född i Tyskland, i en familj där man musicerade mycket hemma, hennes mamma var organist och syskonen spelade olika instrument. Att arbeta vidare med musiken var fullkomligt naturligt för Kristine. Hon studerade först på Musikhögskolan i Hamburg och fortsatte när hon var 25 år till Köln.

-Där fanns ett centrum för ny musik, bröderna Kontarsky, Kagel, Stockhausen, alla var där och undervisade, det var där allting med den nya musiken började för mig. Aloys Kontarsky var min pianolärare. Han var rätt så sträng och auktoritär, så i början var jag lite nervös. Men det bröts sen, han fick någon slags respekt för mig. Man fick pricka in lektionerna när han var i Köln eftersom han ständigt var på turné. Jag började med att spela Beethoven sonater, det skulle man göra först. Sen fick man välja alla nya stycken av t ex Zimmermann, Stockhausen. I Hamburg fanns det inte så mycket nyskriven musik, men i Köln var det så starkt, det fanns så mycket ny musik runt omkring mig så fick jag en direkt kontakt. Alla konserter och tonsättare som fanns där, det var enormt. Där kom mitt stora intresse och det släpptes aldrig riktigt mera. Det kan jag tacka Kontarsky för. Han är noggrann; dynamiken och att differentiera olika lager i musiken. Jag märker, ju äldre jag blir, hur viktigt den här tiden var. Det är fantastiskt och utslagsgivande, att få ursprunget. Jag vet inte vad jag hade gjort annars.

Harpans Kraft

Sista terminen för Kontarsky i Köln studerades klassiska verk för pianoduo och det var så pianoduo Mats Persson och Kristine Scholz fick sin start. 1972 flyttade de bägge pianisterna till Stockholm och in direkt in i Harpans Kraft, ensemblen som uteslutande ägnade sig åt 1900-tals musik. I gruppens fasta kärna ingick, Göran Rydberg, slagverk dirigerad, först Peter Schuback och sedan Olof Franzén, cello, och Kerstin Ståhl, sång. Ensemblen utvidgades vid behov och var i början knuten till kompositionsklassen vid

Musikhögskolan i Stockholm. Harpans kraft turnerade i Sverige och utomlands och uruppförde bland annat en rad svenska tonsättares verk, direkt skrivna för ensemblen.

- Något otroligt viktigt i den åldern när man var rätt så osäker och det förstår jag nu, vilken tur jag hade. Vilken erfarenhet den gruppen gett, kontakt med tonsättare, all den repertoar vi spelade, alla konserter. Och de nio åren jag arbetade på Birkagårdens Musikskola med Fylkingen som bas, de betydde mycket.

Många av dem som är verk samma som t ex frimusiker och tonsättare idag, främst kanske de födda på 50-talet, startade upp sin studietid och verksamhet på musiklinjen vid Birkagårdens Musikskola och Fylkingen. Flera av dessa gick också sedan vidare till högre kompositionsstudier.

Under 80-talet slutade Harpans Kraft och Mats Persson och Kristine Scholz satsade på sin pianoduo och på att spela solo var för sig.

- Det känns otroligt att Mats och jag har arbetat ihop i mer än 30 år. Vi har samma sätt att tänka om musiken, någon slags likadan grund. Men det är också viktigt att spela solokonserter och med andra, jag växlar mellan dessa saker

Cage och Satie

Harpans Kraft och senare pianoduo gjorde ett stort pionjärbete i Sverige, t ex alla framföranden man gjorde med John Cages verk.

- Det var ju ingen annan som framförde den musiken, vi spelade mycket Cage och vi tog fram Satie. Vi har spelat allting Satie har komponerat för två pianister. På den tiden var det ingen som spelade Satie, nu finns hans musik överallt, inte minst i Tv-program. När han levde, var allting uppbyggt på dramatiska höjdpunkter i musiken, där var Satie med sitt statiska blocktänkande väldigt framåtblickande. Cages musik är så klart fantastisk, hans öppenhet, filosofi och hans mångfald har haft stor betydelse för 1900-talets musik. Men för mig känns det lite gammalt nu med Cage, det är skönt att komma vidare, jag kan inte säga att John Cage är den störste tonsättaren.

IONJÄREN

Nya möten

Man går vidare hela tiden och då blir det nya möten. Morton Feldman har vi t ex spelat in på Alice, alla hans verk. Vid inspelningar måste man ju göra en genomlysning, men jag tycker inte om den delen. Jag blir nervös, jag hatar det. Men med Feldman-skivan blev jag inte ens nervös vid genomlysningen, musiken bottnar i något annat. Väldigt härligt! Ny musik i Borås har sedan 70 -talet också varit en fast konsertpunkt för mig och pianoduon. Genom deras och Björn Nilssons engagemang har vi spelat Christian Wolf och många svenska tonsättare. Vi har just spelat in alla Christian Wolfs verk för två pianister på en dubbel CD. Det är mycket spännande, sympatiskt humanistiskt skrivet, ett fint

ensembletänkande, man måste kommunicera.

Nytt material

- Du spelar ju inte så ofta repertoarstycken, utan i alla år har du lärt in nytt material hela tiden, det måste ha tagit en väldig massa repetitionstid?

- Ja, det är en absolut skillnad mot att ha en repertoar. Genom alla åren har jag studerat in nya verk, nya verk, hela tiden. De flesta har jag bara spelat en enda gång. Så just nu när vi i duon har ett färdigt program, Brytpunkt med Marcel Duchamp i Rikskonserters regi, känns det fantastiskt och rätt så sällsynt.

Det kan ibland vara väldigt stressigt, avväga, - Hur ska jag hinna? Jag vill ha mycket tid, och musikstyckena måste mogna, känner jag. Ibland måste jag skriva om alla noterna så att det går bättre att spela! Jag vet inte om någon annan musiker gör så, men i våras skrev jag t ex om ett stycke på 100 sidor för att jag skulle kunna spela det lättare. Men det var det värt, för det verket var idiotiskt skrivet. Det är så olika. Jag är intresserad av notbilder och försöker spela mycket exakt efter notbilden. En del tonsättare skriver också mycket noggrant, de vill verkligen ha precis det som står i noterna. Andra kan skriva en mycket komplicerad rytm som de vill ha mera ungefärligt utförd. Det kan vara bra att ha kontakt med tonsättaren, för vissa saker behöver man diskutera, så att man som musiker inte arbetar in det fel.

Vi har tidigare turnerat mycket i t ex Berlin. Det kan vara väldigt skönt att komma utanför sin egen stad och spela

för annan publik i ett annat sammanhang. Det gör vi om någon ringer, det har fungerat så. Vi har ingen agent och har aldrig arbetat med bokningar själva.

- Det har också öppnats nya vägar hela tiden. Sedan ett år tillbaka spelar jag med i en improvisationsgrupp knuten till Uppsala Universitet med musiker som Marie Selander, Tuomo Haapala m fl. Det är nytt och härligt för mig att improvisera från ingenting. Vi har b la spelat på GAS festivalen. Konstnärsnämndens samarbetsansöningar har haft inflytande, samarbeten med olika tonsättare och gränsöverskridande projekt ger mycket. Men det är alltid ångestladdat att vara en frilansare, man tänker - Nästa år då blir det säkert inget. Nu har jag mycket arbete och då glömmer jag de dåliga perioderna. Jag tror att det är viktigt för frilansverksamhet, att man inte tänker för långt fram, utan arbetar nu.

Förr och nu

- Märker du någon skillnad på satsningarna på ny konstmusik mot förr, du som har lång erfarenhet?

- Ja, om man bara tänker på Sveriges Radio t ex Det fanns musikserier för ny konstmusik, alla inspelningar som man gjorde, mera satsningar helt enkelt. Nu spelar man mera in livekonserter, och det är väl bra, men det är ju också för att det är billigare. Jag tror att det fanns mer pengar inom olika institutioner, att satsa på den nya konstmusiken. Eftersom vi ska ha ett seminarium om interaktiva former och piano i dagarna, tänkte jag på att mindre har skrivits på sistonde för exempelvis piano och band. Tar man bort Elektronmusik-sättningar för verk att framföras och skapas. Där ser du en följd av ett beslut om nedläggning. Det är viktigt att det finns många olika möjligheter för att presentera ny musik!

Arbetets tid

Jag har väldigt svårt att spela saker som jag har hört många andra tolka. Jag måste ha distans för att få till något eget. Det spelar ingen roll om det är ny eller gammal musik, du möter den själv i arbetsprocessen. Men ny musik skiljer sig ändå. Ibland kan jag vara tveksam - Är det här bra? När jag har sagt -Ja, efter den långa arbetsprocessen, då är det så fantastiskt! Det är härligt ”und” det är nog för att jag tillåter det att ta lång tid. Det är väldigt skönt. Det är väldigt spännande t ex spannet mellan att spela det avskalade hos Lars Hallnäs och att spela det utåtriktade hos Dror Feiler för att nämna några av alla olika uttryck hos tonsättare.

Jag behöver alla de olika uttrycken, de olika utmaningarna.

*Text: Marie Samuelsson
Bild: © Gudrun Edel Rösnes Ord&Sant*

A

PORTO
BETALT

Föreningen svenska tonsättare
Box 273 27
102 54 Stockholm

KONSERTER OCH URUPPFÖRANDEN

DECEMBER

- 14 Duo EGO, Vara konserthus
Fredrik Ed, *Nytt verk*, Uruppförande
Fredrik Österling, *Aspects of humanity*, Uruppförande
- 15 Kjell Perder, *Swedish Carol*, Stockholm Cantus, dir Eva Wedin,
Betlehemskyrkan, Stockholm, 19.00
- 18 Anders Hillborg, *Nytt verk*, Uruppförande
Hans Gefors, *Lydias sånger*
GSO, dir. Kent Nagano, Anne Sofie von Otter mezzo, Göteborgs
konserthus 19:30 (även 19/12 kl 18.00)
- 31 Rolf Martinsson, *Vid tidens slut*, MSO, Jaques Werup, Malmö konserthus

JANUARI

- 28 *The Critic's choice, Klangspel*, (Mikael Strömberg, Aftonbladet)
Livemusik, elektronik och text
Medv: Sten Sandell, Jörgen Gassilewski, Tommy Björk, George Kentros,
Mikael Strömberg, Kulturhuset Hörsalen, Stockholm 19.00
- 29-31 Ulf Grahn, *Conversation for four percussionists*, SCI Region VI conference,
University in Jonesboro, USA
- 30 Karin Rehnqvist, *Till ängeln med de brinnande händerna*,
Danska Radions symfoniorkester, Festival Présences, Paris 20.00
- 31 Tommy Zwedberg, *Dimor*, Festival Présences, Paris 15.30
- 31 Per Mårtensson, *Rétrograde*, Festival Présences, Paris 15.30
- 31 Karin Rehnqvist, *Ljus av ljus*, Orchestre National de France,
Adolf Fredriks flickkör, Festival Présences, Paris, 20.00 Uruppförande

FEBRUARI

- 01 Albert Schnelzer, *Predatory Dances*, Ensemble Ader,
Festival Présences, Paris, 18.00 Uruppförande
- 04 Mikael Edlund, *Così ballano i cinghiali*, Ensemble Alternace,
Festival Présences, Paris, 20.00
- 04 *The Critic's choice, Kärlek och förställning*, (Gunilla Brodrej Expressen)
Musik av bl.a. Anders Hillborg, Daniel Börtz, Paula af Malmberg Ward
Medv: Olle Persson, bar, Eva Dellow Öserberg, sopr, Pärlor för Svin
Nalen Stora Salen, Stockholm 19.00
- 11 *The Critic's choice, Anslag*, (Thomas Anderberg, DN)
Musik av bl. a. Ligeti, Xenakis och Reich
Medv: Roland Pöntinen och Fredrik Ullén, pn, Jonny Axelsson och
Mika Takehara, slagv, Kulturhuset Hörsalen, Stockholm 19.00
- 18 *The Critic's choice, Minne, kropp, sinne*, (Tony Lundman, SvD)
Musik av bl.a. Anders Eliasson, Kurtág och Sciarrino
Medv: Talekvarterten, Nalen Stora salen, Stockholm 19.00

ANNONSERA I TONSÄTTAREN

TONSÄTTAREN

kommer ut med 4 nummer per år i mars,
juni, september och december.
Upplaga 1600 exemplar.

Om ni bokar annonsplats i 4 nummer
lämnas 15% rabatt på nedanstående priser.

Halvsida
format 165 * 128,5 mm alt 80mm*257mm
2 800 kr + moms
Kvartssida format 80mm*128,5 mm
1 500 kr + moms

Kontakta Astrid Öman för bokning och
mer information.
astrid.oman@fst.se
08-783 88 42

